

L'ATAC DE BOCCANEGRA [1359]

TOCAT I ENFONSAT

EN EL MARC DE LA GUERRA DELS DOS PERES, EL PORT DE BARCELONA VA SER ATACAT PER LA FLOTA DE PERE I DE CASTELLA. GRÀCIES A L'ÚS DE LA BOMBARDA LA VICTÒRIA VA SER PER AL REI CATALÀ.

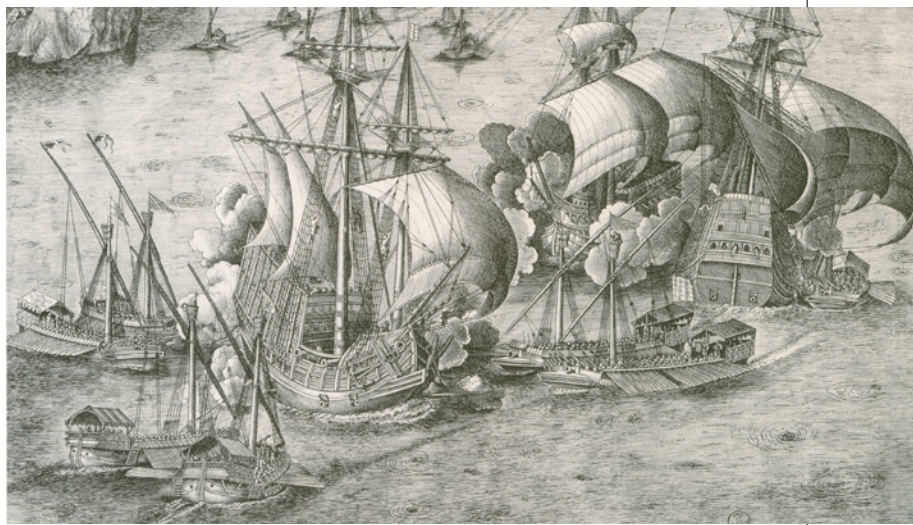
UNA FLOTA DE GUERRA castellanoportuguesa va arribar, el 9 de juny del 1359, davant del port de Barcelona amb la intenció d'atacar-lo i sotmetre la ciutat. Aquella flota estava liderada per l'almirall genovès Egidio Boccanegra, que estava al servei del rei Pere I de Castella, el Cruel. L'atac s'emmarcava dins de la guerra dels Dos Peres (1356-1375), que enfrontava el monarca castellà i Pere III, conegut també com *el Cerimoniós*.

Per fortuna, l'organització i l'avís previ de l'arribada de la flota —composta per entre trenta i quaranta vaixells de guerra, entre galeres, naus i altres embarcacions— van donar el temps necessari per preparar la defensa de Barcelona. El rei Pere III era a la ciutat i va organitzar personalment la resistència. L'acompanyaven destacats nobles i caps militars, com ara Bernat III de Cabrera i Hug II de Cardona, així com els gremis urbans. Es van reforçar les defenses del litoral, especialment a la platja, davant del convent de Sant Nicolau de Bari. Els barcelonins van instal·lar obstacles submarins amb àncores i cadenes, i van preparar embarcacions defensives armades amb ballestes i artilleria.

Noves tècniques militars

El 4 de juny, la flota de Boccanegra havia pres la localitat valenciana de Guardamar del Segura, un punt estratègic abans d'avançar cap al nord. Pocs dies després, es va presentar davant de la capital catalana. L'atac es va desenvolupar durant tres dies, del 9 a l'11 de juny. Les galeres de Boccanegra van intentar forçar el pas cap al port, però van ser repel·lides per una línia de ballestes situats a la costa i des de les naus defensives del Cerimoniós.

En aquesta batalla, un element decisiu va ser l'ús de la bombardera embarcada, una peça d'artilleria primitiva precursora del canó. Aquesta arma, que per primera vegada es feia servir en un combat naval, va fer augmentar significativament la capacitat defensiva dels catalans. Junta-ment amb les ballestes, els trabucs i altres armes, les for-

ces catalanes van aconseguir danyar seriosament diversos vaixells enemics.

El punt culminant de l'enfrontament, però, es va produir quan la bombardera instal·lada en un vaixell català aturat en un sorral va fer blanc dues vegades a la nau capitana castellana. Aquesta s'havia acostat a la platja, perquè les pedres que llançaven només queien sobre la platja i causaven mofa per part dels barcelonins. L'atac català va destruir el castell de proa, i després va partir el pal major. Allò va desencadenar el pànic entre la flota invasora, que es va retirar de manera desordenada. Així, la ciutat va resistir l'embat sense patir danys significatius.

Després de retirar-se de Barcelona, la flota de Boccanegra va anar cap a Tortosa i Eivissa. Van saquejar els camps de l'illa i van haver de marxar en acostar-se la flota de Pere III. Després, es va replegar a les costes d'Alacant i Cartagena. La victòria de Barcelona, que s'havia aconseguit gràcies a una organització eficaç i a l'ús pioner de l'artilleria embarcada, va suposar una fita en la història militar.

ANTONI CASINOS
Autor del blog
envisitadecartesia.com

HO SABIES?

Qui era
Barbanegra?

Egidio Gil Boccanegra, anomenat *Barbanegra*, va ser un corsari genovès que va combatre sota pavelló

francès a la batalla de Sluys i, posteriorment, va ser nomenat almirall de Castella, durant els regnats d'Alfons XI i

Pere I. Egidio va rebre diverses possessions a Castella, com a recompensa pels seus serveis durant el setge

d'Algesires. Va ser empresonat a Sevilla el setembre del 1367, i executat públicament poc després.